

MAGNETOFONSKI SNIMAK
24. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 23.10.2000. godine, s početkom u 11.35 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
VLADIMIR ŠOLJIĆ

Dame i gospodo, štovani izaslanici, uvaženi gosti, sve vas pozdravljam i ispričavam se što je ovakva situacija danas, nije naša krivica. Ovamo su izgleda važniji predstavnici. Prema tome, nas je zapalo da držimo sjednicu Doma naroda, kao najvišeg Doma u ovoj državi ovdje u ovoj maloj sali, a izgleda da je atmosfera malo intimnija ovako. Ako se pokaže uspješno i dobro, onda ćemo ovdje nastaviti sjednice Doma naroda.

Otvaram 24. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Kao i obično, na sjednicu su pozvani, pored izaslanika: predstavnici Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predstavnici Vijeća ministara BiH, predlagači zakona, predstavnici OHR-a, OSCE-a i Phare i predstavnici sredstava informiranja.

Na sjednici je nazočno 5 predstavnika hrvatskog naroda, 5 bošnjačkog naroda i 3 predstavnika srpskog naroda. Svoj izostanak su opravdali Momir Malić i Ristan Ristić. Dakle, sjednica ima kvorum i može punovažno odlučivati o svim tačkama dnevnog reda.

Dnevni red ste dobili uz poziv.

Ima li prijedloga za izmjenu i dopunu dnevnog reda?

Jedna primjedba mog kolege Žigića, a mislim da je na mjestu, ako ima stolica, valjda ima, ja bih zamolio tehničku službu da naše uvažene goste iz Instituta revizije, kao i ostale, snabdije sa stolicama da ne bi morali dežurati dok mi sjedimo i raspravljamo, a možda u međuvremenu da gospođa Fatima i Ril se malo došapću sa revizijom, tako da jedan problem riješimo, brzo ako se dadne. Riješeno je. Čim je Fatima u pitanju, ja znam da je to riješeno.

Ja bih vas zamolio da proučite Zapisnik, tako da bismo, kad stvorimo uvjete, mogli brže djelovati, ako ima primjedbi na Zapisnik, i ostale stvari koje su formalne prirode da završimo. Dok se snima Zapisnik, ja bih iskoristio prigodu, dok stolice dođu, da pročitam dnevni red, tako da možemo početi sa radom.

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika sa 23. sjednice Doma naroda;
2. Prijedlog izmjena i dopuna Proračuna institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu;
3. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu;
4. Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora;
5. Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH;
6. Nacrt zakona o ombudsmenu BiH;
7. Davanje saglasnosti Federaciji BiH za sklapanje Sporazuma o kreditu za oporavak obrazovanja sa Fondom OPEK-a i
8. Odogovori na izaslanička pitanja, izaslanička pitanja i inicijative.

Prelazimo na prvu točku.

Ad.1. Usvajanje zapisnika

Da li ima primjedbi na zapisnik koji ste dobili u prilogu? Ako nema, tko je za usvajanje ovakvog zapisnika?

Protiv, suzdržanih, koliko vidim, nema. Zapisnik je usvojen.

Otvaramo 2. točku dnevnog reda.

Ad.2. Prijedlog izmjena i dopuna Proračuna institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu

Prijedlog ste dobili u prilogu. Otvaram raspravu po točki 2. Izvolite.

FATIMA LEHO

Poštovani poslanici – zastupnici, predsjedavajući, gosti, pred vama je na dnevnom redu Prijedlog izmjena Budžeta – Proračuna za 2000. godinu.

Naime, početkom ove godine, na svim instancama koje su predviđene Zakonom o institucijama BiH, usvojen je Budžet za 2000. godinu. Kako je vrijeme odmicalo, a posebno polovinom godine, ukazala se potreba da se naprave određene korekcije koje zovemo rebalans i da ova kretanja koja su u finansijskim tokovima BiH, a odnose se na spoljni dug i na administrativni budžet, uskladimo sa stvarnim tokovima. Rebalans je pravljen u mjesecu julu, a na Vijeću ministara BiH i Predstavničkom domu je bio u avgustu i u septembru, tako da ovo što ste vi dobili danas na usvajanje je posljednja instanca koja treba da se odluči za ovaj ponuđeni dokument ili da ga odbije.

Usvojeni Budžet za ovu godinu je bio, na početku godine, u iznosu od 265,2 miliona KM, od čega je na spoljni dug otpadalo, kao otplata, 187,600.000, a na administrativni budžet 77,6 miliona. Administrativni budžet predviđao je sredstva koja je potrebno izdvojiti za plaće i za materijalne troškove institucija BiH, koje su, po zakonu, predviđene kao korisnici ovog budžeta.

U prihodima je bilo predviđeno da vlastiti prihodi, tj. naplaćene takse po konzularnim predstavništvima, iznose 33 miliona, a da razliku pokrivaju entitetski budžeti u iznosu 2 trećine, 1 trećina i da se administracija tako finansira u ovoj godini.

Analizom ostvarenja, uplaćenih taksi za 6 mjeseci vidjelo se da one ne pristižu onako kako je planirano i predstavnici Međunarodnog fonda, koji zajedno sa nama prate finansijske tokove u našoj zemlji, predložili su da se izvrši korekcija u tom smislu i da se smanje projektovani prihodi, vezani za administrativne takse, na iznos 27,6. Mi smo to uradili. Vezano za rashode, MMF je predlagao da se smanje sredstva koja su predviđena za materijalne troškove, ali mi u Ministarstvu trezora, uvidom u sve materijalne troškove, koje su ostvarili korisnici za šest mjeseci, vidjeli smo da je to negdje oko polovine onoga što je predviđeno za čitavu godinu i nismo se smjeli upustiti u to da smanjujemo materijalne troškove u tolikom obimu koliko se zahtijevalo. Zbog toga smo onda izanalizirali plaće po ministarstvima i svih ostalih korisnika Budžeta i vidjeli da sredstva koja su bila planirana za plaće u Ministarstvu vanjskih poslova nisu ostvarena, da su, u stvari, planirana više nego što je bilo potrebno za to ministarstvo u ovoj godini, jer se nisu urađene određene reorganizacije zapošljavanja koje su se trebale uraditi, niti su otvoreni DKP-ovi koji su se mislili otvoriti, u stvari, koji su planirani za ovu godinu. Zbog toga smo u administrativnom budžetu, bilansu rashoda za ovu godinu smanjili sa 30 miliona, koliko je bilo planirano za plaće u Ministarstvu vanjskih poslova, na 25, s tim da smo izvršili procjenu da sa ovim sredstvima, Ministarstvo vanjskih poslova do kraja godine može normalno funkcionisati, kako je funkcionisalo u ovom proteklom periodu u ovoj godini.

Novina ovdje, u odnosu na usvojeni Budžet je da smo svim korisnicima Budžeta smanjili određeni procenat predviđenih sredstava, da bi se formirala određena masa sredstava za tri nova ministarstva, jer je Zakonom o Vijeću ministara BiH u ovoj godini predviđeno da se konstituišu još tri ministarstva, Ministarstvo trezora, Ministarstvo evropskih integracija i Ministarstvo za ljudska prava. Tako su svi korisnici, u odnosu na usvojeni Budžet s početka godine, doživjeli da im se ove pozicije smanje.

Treća stvar je Granična služba. U usvojenom Budžetu je za Graničnu službu bilo predviđeno 6 miliona KM i sredstva su bila predviđena u ovom administrativnom budžetu, međutim, uspostavljanjem Granične službe, vidjelo se da su finansijski zahtjevi daleko veći od onoga što je predviđeno. Dvije zemlje su izrazile spremnost da doniraju određena sredstva, ali su tražili transparentnost trošenja tih sredstava, što znači da je potrebno da prođu kroz Budžet i da se onda vidi da je to otišlo u namjene za koje je dato, tako da smo uveli stavku "Strani grantovi: 11 miliona", tako da ukupno budžet za ovu godinu, vezano za ovo, iznosi 269,9.

Što se tiče spoljnog duga, dužna sam samo kazati da su sa 10 dodatnih miliona, dva entitetska budžeta dali svoj doprinos, na ime pokrića kursnih razlika, jer

je projekcija Budžeta za strani dug za ovu godinu bila 1,888 maraka, a u vremenu plaćanja, i danas vi znate koliki je kurs dolara u odnosu na onaj kako smo projektovali Budžet za ovu godinu.

Što se tiče izmjene Zakona o izvršenju Budžeta koji vam je ponuđen, ja mogu odmah sada reći da je do sada državni budžet bio u Ministarstvu civilnih poslova, a da je sada u Ministarstvu trezora i da je ovo tražilo izmjenu zakona, zapravo, usklađivanje zakona, da sve što se odnosi na budžet i zakonom se predvidi da je u Trezoru. Ja mislim ovoliko za uvod. Za sve odgovore koje budete tražili, mogu odmah sada, pošto je predsjedavajući spomenuo reviziju, kazati da u ovom rebalansu i smanjenju, smanjeno je svima, pa tako i Uredu za reviziju, ali imali smo i zahtjev Ustavnog suda na nivou BiH da se i njima poveća određen iznos sredstava u odnosu na kretanja plaća na ostalim nivoima u sudstvu. Mi smo već završili sa ovim rebalansom na Vijeću ministara BiH i na Predstavničkom domu, tako da nismo napravili korekcije u tom smislu, ali pošto postoji budžetska rezerva, ovaj dom može donijeti odluku i kazati za one institucije čije je funkcionisanje neophodno do kraja godine, da se određeni dio sredstava, za nesmetan rad, može intervenirati iz budžetske rezerve i u tom smislu mislim da se može riješiti i Revizija, a i Ustavni sud.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala gospođo Fatima. Zahvaljujem posebno na ovom zadnjem, a to znači da smo, čini mi se, svi skupa nesporni oko toga da je Ured za reviziju značajna institucija i da nema nikakvog razloga, nije ga ni bilo, zašto ona već nije profunkcionirala, ali nikad nije kasno, u stvari, bolje ikad nego nikad. Mislim da je sad krajnje vrijeme da prije kraja ove godine osiguramo sve što možemo i što treba da bi ova institucija bila u punoj funkciji.

Jeste li, gospodo revizori, zadovoljni sa konstatacijama ili imate još nešto, ako imate, gospodine Miletiću, izvolite.

IVAN MILETIĆ

Poštovani predsjedavajući, dopredsjedavajući, poštovani izaslanici, ja bih bio kratak i ne bih želio da se zbog mene produži ova sjednica. Drago mi je što je gospođa Leho spomenula ovaj naš problem. Ja bih samo kratko iznio da smo mi osnovani 17.05., da smo do sada samo dobili jednu tranšu od 50.000 maraka i da je neizvjesno kad ćemo dobiti sljedeću tranšu, da nam je bilo predviđeno u okviru zajedničkih institucija 300.000 maraka i da je to svedeno sada na 90. Mislim, ako je smanjivano, mislim da je trebao neki procenat biti smanjen, ali to je trebalo biti, po meni, puno manje smanjenje nego što jeste. Ako je smanjeno 10 do 20% ostalim institucijama, mislim da je trebalo toliko i nama, ali, ipak, ovo je previše, pa bih ja predložio da se donese jedan konkretan zaključak da se zna, to ti je taj iznos i da se obveže Vijeće ministara BiH da to ispoštuje. Ja bih samo kratko spomenuo da je ovo specifična, nezavisna institucija, koja je pri Parlamentu, i nama je pretpostavljeni Parlament BiH, a nije Vijeće ministara BiH, i u zakonu točno piše da ministar ne smije smanjiti iznos sredstava koji odobri Parlamentarna skupština BiH za Ured za reviziju.

Da bismo postigli tu neovisnost, Ured za reviziju ne može raditi ako nije neovisan i ne može s te strane niko ucjenjivati ovu instituciju, ako se želi postići funkcija za koju je i osnovana.

Ja bih usput spomenuo samo da je jedan od uvjeta sledeće tranše kredita, alokacija koja je bila predviđena za Ured za reviziju, da ostane ta stavka. Zato bih molio i ja mislim da je svima u interesu da se ova institucija pomogne i da do kraja godine postane operativna. Toliko, pa ako treba, možemo i više.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala, gospodine Miletiću, ja sam sad u dilemi, ne bih mogao sada formulirati u cjelosti zaključak, sukladno Vašem zahtjevu, ali mislim da bi ovo što je gospođa Leho iznijela bila osnova da na neki način, hajmo reći, zamolimo ili zadužimo upravo Vas, gospođu Leho, i Vas da probate formirati zaključak. Mi ga skoro unaprijed možemo, da kažem, usvojiti. Ne bi trebalo tu biti problema. U načelu mi smo obavili jednu raspravu iz koje proizilazi da bi trebali izmijeniti obveze koje su oni već do sada uradili, da im osiguramo osnovne uvjete koje oni traže do nove godine, da bi u sljedeću godinu ušli zaista ... , da bude zaključak u tom smislu, da se osiguraju svi uvjeti da bi Ured za reviziju mogao ući u sljedeću godinu sa punim kapacitetom, otprilike tako. Ja sad ne znam preciznije koja bi to cifra bila koja bi zadovoljila, a da ne bi remetila druge stvari, jer mi trebamo, u suštini, usvojiti ovaj proračun i izmjenu, odnosno rebalans sukladan Zastupničkom domu, tekstu Zastupničkog doma, da ne bismo imali problema za ova dva mjeseca koja su pred nama. Jeste li zadovoljni? Hvala lijepa.

Tko je za, ima li još tko za raspravu?

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati, dame i gospodo, ja bih, pre nego što pređemo na glasanje, postavio jedno pitanje, ne znam da li samo ima neko ispred Ministarstva za ljudska prava, izbjeglice i azil ovdje? Da li je prisutan? Jeste.

U rebalansu ovog budžeta, normalno je, predviđena su i sredstva za Ministarstvo za ljudska prava, izbjeglice i azil, u iznosu od 1,900.000 KM. Znamo kad je Ministarstvo formirano, novi Savjet ministara BiH, između ostalog, i ovo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.

Negdje baš u periodu formiranja novog Savjeta ministara i ovog ministarstva, poznata vam je svima, ja opet moram da pomenem, diskriminatorna odluka Privremene izborne komisije, ne znam od koga inicirana, da se na predstojećim izborima zabrani učešće dvjema političkim partijama u RS i da se iz izbornog procesa isključi 160.000 građana sa pravom glasa. Samo pitam, da li je Ministarstvo za ljudska prava, izbjeglice i azil, odnosno, Ministarstvo za ljudska prava reagovalo po tom pitanju? Da li je išta učinilo da se jedna takva ponižavajuća i diskriminatorna odluka eliminiše i da se svim građanima BiH dozvoli izlazak na predstojeće novembarske izbore? Meni se čini, bar nisam upoznat da je nadležno ministarstvo reagovalo, a trebalo je da reaguje, ako se bavi pitanjima zaštite ljudskih prava, kao nadležno ministarstvo, a poznato je da je to jedno od osnovnih ljudskih prava i

osnovnih sloboda, da svaki punoljetan građanin izađe na izbore da bira i da bude biran. Toliko.

Ako to ministarstvo postoji, trebalo je da reaguje, ako nije reagovalo, nije zaslužilo ...

FADIL HAVERIĆ

Ja bih molio da se ovo prihvati kao delegatsko pitanje, prije svega, načina funkcionisanja u ministarstvu. Mi smo obavezni na konsenzus koji postizemo na nivou tri ministra i ja vas molim, obzirom na njihovo odsustvo, kao novo pitanje, a mi obećavamo da ćemo u najkraćem mogućem roku, čak možemo i bilateralno, sa Vašim dolaskom to raščistiti.

IZET ŽIGIĆ

Dame i gospodo, ja ću postaviti par pitanja ministarstvu koje je predložilo ovaj dokument. Prvo da kažem da podržavam nastojanje da profunkcioniše institucija revizora i to je jedan minus što još uvijek nisu profunkcionisali i imali smo puno problema dok nismo usvojili ove institucije, a sad odjedanput ne funkcionišu. Međutim, još ću se osvrnuti na problem novca u ovom budžetu. Nameće se pitanje, kako napuniti Budžet institucija BiH, odnosno, šta su izvorni prihodi BiH? Ovdje iz ovog pregleda prihoda vidimo da je od taksi skupljeno nekih 27 miliona, čini mi se oko 27 miliona, da su entiteti donirali sredstva u BiH u iznosu koji je ovdje prikazan, a da su stvarne potrebe funkcioniranja državnih institucija daleko veće. Ja bih se založio da, osim onog nametnutog zakona, koji je bio u proceduri ovdje, pa je kasnije nametnut, vezan za prihode, ministarstvo izvrši jednu potpunu analizu odakle skupiti sredstva i kako. Bez izbornih prihoda BiH, ne mogu funkcionisati ni Parlament BiH, ni Vijeće ministara BiH, ni Predsjedništvo BiH, ni druge institucije koje smo u ove četiri zadnje godine formirali. Meni je neshvatljivo da carine idu u entitete, da prihodi carina idu u entitete, a da država BiH od toga nema nikakvog hajra, ili nema da, kao što u svim normalnim državama postoji, carine odlaze na nivo države.

Generalno pitanje, kako obezbijediti punjenje Budžeta i koje su mjere? Jer iz ovog dokumenta nema. Ono što je, također, upalo u oči, to je da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice ovdje prikazalo da će program izbjeglica biti praćen sa 80.000 maraka. Na jednoj od prošlih sjednica sam postavio delegatsko pitanje, danas sam dobio odgovor koji nisam dobro pročitao, u kojem stoje brojevi pokazatelji Ministarstva, koji su dostavljeni od strane Ministarstva, odnosno od Vijeća ministara BiH, brojevi pokazatelj koji kaže da je broj izbjeglica od '92.-'95., 1,168.750 osoba i da se samo neznatan broj ljudi vratio od tog ukupnog broja. Kako odgovoriti zadaći povratka ljudi sa nivoa BiH i kako ukupan ovaj projekat da prati Vijeće ministara BiH, ako nema sredstava? Ovo je samo jedan primjer koji navodim, to je da Budžet institucija BiH, ovakav kakav je, bez svojih izvornih prihoda, ne može odgovoriti osnovnim zadaćama i zbog toga tražim odgovor od Ministarstva, kako obezbijediti punjenje Budžeta i koje će poduzeti mjere i dati prijedloge prema Predsjedništvu BiH i prema Parlamentu BiH, odnosno, koje će mjere razmatrati na Vijeću ministara BiH? Prije nego što se izjasnim o ovom prijedlogu.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Ja bih iskoristio, dok Fatima ne izađe, da upitam šta je sa prijedlogom Proračuna za sljedeću godinu, obzirom da smo nešto tražili?

FATIMA LEHO

Mogu li ja samo kazati nekoliko riječi, vezano za ovo izlaganje koje je imao gospodin Žigić. Danas je rebalans usvojenog Budžeta za ovu godinu i ja nisam smatrala da treba sada da govorim o problemima, koji nastaju zbog toga što prihodi nisu adekvatno zakonski regulisani, jer će vrlo brzo pred ovaj dom doći projekcija Budžeta za iduću godinu. Gospodin Tuševljak, gospodin Ril, gospodin Š., koji je pomoćnik za Budžet, i ja, mi smo već na tu temu razgovarali i imamo određena naša razmišljanja, a podijelili smo ih sa predstavnicima Svjetske banke i američkog Trezora koji su prisutni ovdje, i MMF-om, vezano za projekciju Budžeta za iduću godinu, da se napravi jedan kvalitetan pomak u donošenju i zakonske regulative, a i Budžeta za iduću godinu. Znači, sve ove manjkavosti koje su se pokazale u izvršenju Budžeta za ovo vrijeme, izanalizirali smo, vidjeli smo koji su to razlozi, čak smo o tome, to nije bila tačka dnevnog reda, nego smo neoficijelno razgovarali i na Vijeću ministara BiH, šta je to što moramo učiniti da bi nam Budžet za iduću godinu, koji sastavljamo i predlažemo i koji će ovih dana i doći će pred vas, bio bolji za iduću godinu. Znači, ovakav način finansiranja, ovo je bilo jedno privremeno rješenje, danas nije Budžet, danas je samo promjena brojeva u postojećoj zakonskoj regulativi i ja vas molim da to usvojite, a nadam se da ste Vi, gospodine, zadovoljni ovim što sam Vam kazala, da ozbiljno radimo na tome o čemu Vi razmišljate.

DRAGO LJUBIČIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažena damo, uvažena gospodo, ja sam izašao samo da kažem nekoliko svojih zapažanja. Odmah da kažem da ću ja podržati danas ovu izmjenu zakona, ali uz to da samo kažem nekoliko napomena. Mi smo, manje više, imali prilike da vidimo koja je uloga i značaj parlamentara u svijetu, u državama, i mislim da smo imali prilike da se, takođe, u to i uvjerimo. Iako se traži i očekuje od Parlamentarne skupštine BiH sigurno mnogo, znači, očekivalo se i od ovoga i vjerovatno će se očekivati i od ovog narednog parlamenta. Moje zapažanje u ovom dijelu, kad je u pitanju odnos i prema Parlamentu BiH i u finansijskom dijelu, ne bih otvarao i ne bih želio da otvaram raspravu, ali ako se pogledaju ove finansijske stavke, vidjet ćete koja je pozicija i Parlamentarne skupštine BiH u odnosu na druge institucije BiH. Nisam siguran da je u tom dijelu dato odgovarajuće mjesto ili ono što se očekuje od Parlamenta ili što zaslužuje, pa bih samo sugerisao, vezano za naredno vrijeme ili naredni period, da se pokuša u planiranju ovih sredstava, u okviru onoga što se očekuje i traži od Parlamentarne skupštine BiH, dati i tu odgovarajući značaj.

Drugo moje zapažanje, neće se gospodin Žigić naljutiti što ću ja dati jedan mali komentar, kada su u pitanju izvorni prihodi Budžeta BiH i kada se spominju carine. Ja želim samo da napomenem da se kroz ove stavke i finansiranje od strane entiteta se nalaze i ta sredstva, znači, koja se ubiraju putem rada carina, bilo da se radi o federalnoj carini ili da se radi o carini RS. Što znači, ta sredstva se nalaze u okviru ovih sredstava koje entiteti, u principu, izdvajaju za Budžet. Da li je to sada dovoljno ili ne, to je drugo pitanje.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala, gospodine Ljubičiću. Da li se još neko javlja za raspravu? Ako ne javlja, tko je za usvajanje Prijedloga Proračuna institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2000. godinu?

Tko je protiv?

Suzdržan? – 2 suzdržana, Đoko i Herceg.

Konstatiram da je većinom glasova ovaj prijedlog usvojen. Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2000. godinu

Kao što vam je poznato, Zastupnički dom je ovo usvojio, a ja po ovoj točki otvaram raspravu.

Hvala gospodi revizorima, sad imamo slobodnih stolica.

Da li se tko javlja za raspravu? Ne javlja. Dajem na izjašnjavanje.

Tko je za usvajanje ovog prijedloga? – Jednoglasno. Usvojili smo ovaj Prijedlog zakona.

Ad.4. Prijedlog zakona o postupku zaključenja i izvršavanja međunarodnih ugovora

Ima li predlagač kakvih dopuna i izmjena prijedloga?

Otvaram raspravu. Ako nema, možemo preći na glasovanje.

Tko je za usvajanje ovog zakona? Vidim da nema nitko ni protiv ni suzdržan. Prema tome, ovaj zakon se jednoglasno prihvata, u istom tekstu kao u Zastupničkom domu.

Ad.5. Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH

Imamo predlagača, gospodina Ivu Lozančića, gospodin Tokić nedostaje, ali dovoljno je da ima jedan predlagač. Ivo, izvoli.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući i gospodo zastupnici, vi ste u današnjim materijalima dobili Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama. Ovaj zakon je

bio i u nacrtu i bio je na Zastupničkom domu. Rađen je po uzoru na ... standarde u zemljama sa visokim stupnjem demokracije i mi nismo zaprimili amandmane u prijedlogu, a uvažavali smo, iz rasprave u nacrtu, određena pojašnjenja i prijedloge koji su dopunili sam Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da smo imali intervencije u članu 12., 13. i 14. i u samom nazivu zakona, jer u samom nacrtu ste dobili da je ovo zakon, u Nacrtu je bio Zakon o slobodi informacija, u Prijedlogu imate Zakon o slobodi pristupa informacijama.

O ovom zakonu, kao što imate u tekstu, nemamo ništa dodatno pojašnjavati, obzirom na raspravu koja se vodila i na to da je prošao i samu proceduru izglasavanja na Zastupničkom domu.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala, gospodine Lozančiću.

Otvaram raspravu.

Da li se neko javio za raspravu? Nije.

Tko je da se ovaj Prijedlog zakona usvoji?

Tko je protiv?

Suzdržan? – Znači, Zakon je, nakon ovog glasovanja, izjašnjavanja, usvojen – 11 za – 2 suzdržana.

Ad.6. Nacrt zakona o ombudsmenima BiH

Koristim prigodu da pozdravim gospodina Franka Ortona i otvaram raspravu po ovoj točki. Gospođa Seada Paravlić. Gospodin Bičakčić je odsutan, on je predlagač, zamolio je da umjesto njega to izvede Seada i ja sam se usuglasio.

SEADA PARAVLIĆ

Uvaženi predsjedavajući, gospodo zastupnici, pozdravljam vas i pozdravljam njegovu ekscelenciju, Franka Ortona. Kao što znate, Nacrt Osnovnog zakona o ombudsmanu BiH sačinila je Venecijanska komisija. Gospodin Bičakčić ga je preuzeo i pojavljuje se u oba doma kao predlagač ovog zakona. Predlagač zakona vjeruje da će usvajanje ovog zakona biti od velike važnosti za BiH i njene građane. Među stvarnim razlozima su i činjenica da bi usvajanjem ovog zakona, BiH uvrstila institucije ombudsmana BiH u unutarnji pravni sistem. Dakle, više ona ne bi egzistirala po Aneksu 6., kao međunarodnom sporazumu. Zatim bi usvajanje ovog zakona značilo da je BiH voljna jačati vladavinu prava i da će se posvetiti poštivanju ljudskih prava i temeljnih sloboda svih ljudi koji žive na teritoriji BiH.

Drugi razlog je činjenica da je odredbom člana 14., Aneksa 6. Dejtonskog sporazuma predviđeno da će pet godina nakon stupanja tog sporazuma na snagu, dakle, 15. decembra ove godine, odgovornost za nastavak rada ombudsmana BiH i Doma za ljudska prava za BiH, biti preuzeta od vlasti BiH.

Treći razlog je da je Vijeće za implementaciju mira u BiH, na svim svojim konferencijama ranije, a i na posljednjoj briselskoj, kao uvjet za prijem BiH u Vijeće

Evrope, u segmentu ljudskih prava, zahtijevalo usvajanje ovog zakona do septembra ove godine. Nacrt je, kao što znate, usvojen u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH. Bilo bi neophodno da se usvoji i u ovom domu i da prođe i drugo čitanje u oba doma, prije izbora, jer je gotovo nemoguće ostvariti da se ovaj zakon usvoji u periodu nakon izbora, a prije 15. decembra.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 2.1. Ustava BiH, prema kojoj će BiH i njeni entiteti osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i sloboda, a zatim u odredbi člana 4.a) Ustava BiH, kojom je predviđeno da će Parlamentarna skupština BiH biti odgovorna za donošenje zakona potrebnih za potrebu odluka Predsjedništva BiH ili za izvršavanje odgovornosti Parlamentarne skupštine BiH, po ovom ustavu. I samo nekoliko napomena, šta je, u stvari, suština ovog zakona? Njegov cilj je, prije svega, da se osigura zakonski okvir za funkcioniranje institucije ombudsmana BiH. Prema Nacrtu zakona, Ombudsman BiH bi trebala biti centralna institucija BiH, koja bi koordinirala rad entitetskih ombudsmana. Kao što znate, u vrijeme donošenja Aneksa 6. postojao je samo ombudsman u Federaciji BiH. Danas imamo ombudsmana i u RS i već se na terenu pojavljuje velika potreba za davanjem uloge koordinatora centralnoj instituciji Ombudsmana BiH. Cilj je, također, da se ujednači praksa u zaštiti ljudskih prava na prostoru cijele teritorije BiH, zatim da ovaj ombudsman bude u situaciji da prosljeđuje predmete, u ovom trenutku, Domu za ljudska prava BiH, a kasnije ćemo vidjeti koja će to tijela biti za zaštitu ljudskih prava. Nacrtom se predviđa institucija Privremenog ombudsmana na period od tri godine, koju bi vršio ponovo stranac, kao i u proteklom periodu, a nakon isteka te tri godine, funkciju ombudsmana BiH bi vršile tri osobe, građani BiH.

Predlagač predlaže izmjenu člana 45., koji je u postojećem tekstu prilično nerazumljiv, a u ovom trenutku i nepotreban, a s druge strane nedostaje odredba o stupanju na snagu, dakle, predlaže da se član 45. promijeni i glasi da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH. Toliko za uvod, ukoliko bude pitanja, ja sam tu, zahvaljujem.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala, gospođo Seada. Gospodine Ortone, hoćete li se Vi obratiti?

FRANK ORTON

Gospodine predsjedavajući, cijenjeni članovi Doma, velika mi je čast što mogu da vam se obratim po prvi put, kao što sam to učinio prije pet dana u drugom domu Parlamenta. Veoma sam zahvalan što mi je data mogućnost da sa vama podijelim svoje mišljenje i zabrinutost u vezi sa zakonom kojim će biti regulisani moji naponi i naponi moje institucije u promovisanju vladavine prava i zaštite ljudskih prava u predstojećim godinama. Vjerujem da vam je jasno da je odluka koju ćete donijeti danas od velikog značaja za moju instituciju i mogućnost ove institucije da bude u službi običnih ljudi ove zemlje, kao i u službi vas, kao njihovih izabranih predstavnika.

Moje mišljenje, kao švedskog sudije i ombudsmana u periodu od šest godina, sa određenim evropskim i međunarodnim iskustvom u ovoj oblasti, je da je ovaj nacrt

predložen od strane Venecijanske komisije Vijeća Evrope odličan i da će obezbijediti ovoj zemlji zakon, koji je u skladu sa onima koji već postoje u oko 100 drugih zemalja, u kojima je ova prava demokratska institucija već uspostavljena. Istina je da ne postoji ništa što se ne može poboljšati, ali prezentovani tekst je vrijedan vaše iskrene podrške, s tim da se moguća poboljšanja naprave u svjetlu iskustava dobijenih iz primjene postojećeg ... , a da se u ovoj fazi ne ugrozi nastavak funkcionisanja institucije, zasnovane, ni na čemu drugom osim na dobrom domaćem zakonu, usvojenom od strane nadležnog domaćeg parlamenta. Možda bi bilo vrijedno podsjetiti da nije lako poboljšati zakon poput ovog, a bez dobrog i temeljnog poznavanja i iskustava koncepta ombudsmana, nečega što uvijek manjka u zemljama u kojima je ova institucija tek uspostavljena ili funkcioniše tek nekoliko godina.

Ubijeden sam da bi usvajanje ovog zakona, u ovom trenutku, bilo pozdravljeno od svih evropskih zemalja, koje bi bile sretne da prime BiH u porodicu evropske demokracije. Nadalje, takav korak u promovisanju vladavine prava i zaštite ljudskih prava pomno prati tzv. tržište. Strani ulagači će i dalje oklijevati da uključe sebe i svoj novac u zemlje u kojima kršenje ugovora nije na vrijeme i efikasno sankcionisano i u kojima se uslovi ne mogu razumno ocijeniti kao atmosfera poštivanja ljudskih prava. Stoga se iskreno nadam da ćete vi, cijenjeni članovi ovog doma, danas doprinijeti usvajanju ovog nacrta zakona i da ćete to uraditi bez nekih značajnih promjena. Puno vam hvala.

I još samo da vam kažem da će izjava gospodina Ortona biti dostupna na engleskom i na sva tri lokalna jezika danas poslije podne.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala lijepa.

Da li se neko javlja za raspravu? Ako ne, zahvaljujemo predlagачima i izlagačima. Đoko, izvoli.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodine predsjedniče, evo, drago mi je da sam konačno imao priliku da se sretnem sa gospodinom Ortonom, ombudsmenom za BiH i imao bih, također, gospodinu Ortonu nekoliko pitanja.

Zaista, što se tiče institucije ombudsmena, nema svrhe da raspravljamo dugo o njenom značaju, to je institucija od vrlo velikog značaja i za BiH i za sve njene građane na nivou BiH, međutim, htio bih samo par pitanja.

Ja ne znam da li je do vas došla ona informacija o kojoj sam danas već govorio i o kojoj govorim evo tri mjeseca na ovom domu da se u BiH drastično krše osnovna ljudska prava i slobode. Ovaj primjer o kojem sam govorio je zabrana izlaska pojedinim političkim strankama i partijama na predstojeće opšte izbore, je zaista, opet ponavljam, diskriminatorna odluka Privremene izborne komisije koja nije smjela ostati na snazi. Ako želimo izbore po volji građana i po volji naroda, moralo se omogućiti svim građanima BiH da slobodno izađu na izbore i da po svojoj volji glasaju za svoje predstavnike. Ja dolazim, ovo malo prije ste rekli, upravo iz običnog naroda. Nisam u politici dugo, 3 ili 4 godine, ali sam, zaista, sav svoj period u ovom

radu posvetio upravo običnim ljudima, običnim građanima u ovoj državi i, eto, da li mi je to kazna što sam se borio, zaista, za obične ljude i obične građane, zabranjeno mi je da izađem na predstojeće izbore, i ne samo meni, opet ponavljam, oko 160.000 građana sa pravom glasa neće moći da izađe na predstojeće opšte izbore i sad Vas pitam, da li Vi znate nešto o tome i da li ste iz Vaše nadležnosti išta preduzeli da se takva diskriminatorna odluka Privremene izborne komisije eliminiše i da konačno građani po svojoj volji mogu da biraju svoje predstavnike u organima vlasti? Toliko.

FRANK ORTON

Hvala Vam što ste mi omogućili da dam odgovor na pitanje koje sam već ranije čuo. Nisam, ne znam ništa o postojanju žalbi koje su vezano s tim uložene mom uredu, niti imam nekakvih informacija o specifičnosti ovog predmeta, i s moje strane bi bilo neprofesionalno da sada, u ovom trenutku, odgovorim na Vaše pitanje, ali bih bio više nego srećan da mogu da to uradim, ako se obratite mojoj instituciji i date podatke i detalje vezano za tu situaciju. Hvala.

VINKO ZORIĆ

Ja pozdravljam sve nazočne i ja sam pažljivo slušao izlaganje gospodina i prije od nazočne gospođe, iako prijevod nije bio na mom jeziku, ja sam vrlo dobro razumio i na kraju sam čuo da će izjava gospodina biti poslije podne dostupna na sva tri lokalna jezika. Ako je jedan od tih lokalnih jezika i hrvatski jezik, koji je moj matični jezik, ja bih volio da ga se ne zove lokalnim jezikom. Ukoliko je greška u prijevodu, molio bih prevoditelja da više ne pravi takve greške jer to je službeni jezik hrvatskog naroda.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala, gospodine Zoriću. Ima li tko još za raspravu?

Tko je za usvajanje? Ja bih apelirao da se što prije ovaj nacrt pretvori u prijedlog zakona, ako je moguće i prije izbora. Naravna stvar, uz uvažavanje diskusija koje su iznesene.

Ad.7. Davanje suglasnosti Federaciji BiH za sklapanje sporazuma o kreditu za oporavak obrazovanja iz Fonda OPEK-a

Predstavnik Vlade Federacije BiH je gospodin ministar Rizvanbegović, izvolite, ministre.

FAHRUDIN RIZVANBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani kopredsjedavajući, poštovani poslanici.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Oprostite, ministre, zahvaljujem se još jedanput gospodinu Franku Ortonu i pozdravljam ga na odlasku.

FAHRUDIN RIZVANBEGOVIĆ

Radujem se da sam imao priliku da prisustvujem efikasnom radu ovog parlamenta, a nisam baš uvijek u situaciji da prisustvujem efikasnim radovima parlamenata. Zaista to ohrabruje sve nas koje vi predstavljate. Ovdje sam u ime Vlade Federacije BiH, kao što je rekao predsjedavajući, u ime predsjednika Federacije BiH, koji je podnosilac ovoga prijedloga. Kao što vidite, mi smo napravili jedan sporazum sa OPEK fondom o kreditu. Taj posao je počeo 26. juna 1997. godine, odlukom OPEK fonda da nam pomogne za obnovu školskog sistema, međutim, zbog kompliciranih procedura kod nas, tek je sada došao. U ime federalnog ministarstva, po odobrenju Vlade, ja sam potpisao ovaj sporazum o kreditu u avgustu 1999. godine, a Vlada je ratificirala taj sporazum u julu 2000. godine, pod uvjetima koje vi imate, i ja mislim da nema potrebe da vam ih čitam.

Vlada je dostavila odluku predsjedniku Federacije BiH, a predsjednik Federacije BiH dostavio je sporazum o kreditu Parlamentarnoj skupštini BiH, tako da je 19. oktobra Predstavnički dom Parlamenta BiH donio odluku o odobravanju sporazuma o kreditu. Nakon ustavne procedure, odobravanja sporazuma o kreditu u Domu naroda, danas bi trebalo, također, da se potvrdi, ako budete saglasni sa ovim. Molim vas, poštovani poslanici, da i vi, kao i članovi Predstavničkog doma, odobrite ovaj sporazum. Ja vam u ime Vlade Federacije BiH zahvaljujem, a vjerujem da prenosim i zahvalnost djece, roditelja i učitelja koji čekaju da ovaj kredit stupi na snagu i da se obnove 34 objekta u Federaciji BiH, školska objekta, što fakultetska, što osnovno školska, što srednjoškolska u Federaciji BiH. Ja vam se zahvaljujem.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Otvaram raspravu. Da li se tko javlja za riječ? Zaključujem raspravu. Pristupamo izglasavanju.

Tko je za usvajanje ovog sporazuma? – Jednoglasno. Sporazum je usvojen. Ministre, hvala, ja se nadam da ćemo taj sporazum i realizirati.

Ostala je još točka 8.

Ad.8. Odgovori na delegatska pitanja, pitanja i inicijative delegata

Imamo i novih ministara, ako bude pitanja, na koja se može odmah dati odgovor, ja pozdravljam ministricu Turković. Prije nego Tošić uzme riječ, dobili ste neke odgovore, ja sam dobio, također, odgovor, ali nisam imao vremena da ga pročitam, a pretpostavljam da ste i vi u istoj situaciji.

MOMIR TOŠIĆ

Ja nisam zadovoljan. Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, dame i gospodo, ja ću da dam jednu inicijativu u ime Kluba poslanika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, a ona se odnosi na uspostavljanje diplomatskih odnosa između BiH i SRJ.

Klub poslanika iz RS u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH pokreće inicijativu za uspostavljanje diplomatskih odnosa, bez uslovljavanja, između BiH i SRJ. Kao početak aktivnosti, Klub predlaže razmjenu parlamentarnih delegacija između dvije države. Ja ovdje danas očekujem od ovog visokog doma da inicijativu našeg Kluba podrži, da inicijativu prezentiramo i Predsjedništvu BiH i da sa svih ovih nivoa u ovom trenutku krenemo u uspostavljanje diplomatskih odnosa sa SRJ. Mislim da nam je sada svima u ovom trenutku cilj da sa susjednim državama u regionu, na jugoistoku Evrope, konačno uspostavimo najbolje moguće odnose između država. Hvala vam.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Hvala, gospodine Tošiću, pridružujem se tvojoj inicijativi, ne ulazeći u procedure, i da kažem onaj dio posla koji trebaju da urade oni koji su za to mjerodavniji. Ja, kao zastupnik, kao predsjedavajući, apsolutno podršku dajem toj inicijativi. Ima li potrebe da se o tome dalje razgovara. Ja sam, da pravo kažem, da li se insistira na glasanju, ja nisam baš Poslovnik proučio, tako da bih mogao da kažem nešto po tom pitanju.

Ne znam da li će biti, mislim da bi dobro bilo da bude još jedna sjednica do kraja mandata. Ja osobno mogu reći samo svoje mišljenje, bez konsultacije sa svojim klubom, da sam za to da se na ovim prostorima konačno uspostavi jedan normalan red, normalna, da kažem, suradnja među narodima. Mislim da je Vaša inicijativa u tom smislu i zato je pozdravljam, kao pojedinac. O inicijativi do sada nikada nismo glasali, nije forma zaključka, nije točka razno. Prema tome, možda ne bi bilo uputno da se na ovoj točki stvara bilo kakva dilema, nego da, na neki način, ako ste za to, da zadužimo Kolegij da kontaktira sa nadležnim ministarstvima i Vijećem ministara BiH, da vidimo koja je bila naša zadaća i procedura da to realizira.

U svakom slučaju, Kolegij će biti u tijeku događanja i mi nećemo bježati od naših obveza. Na kraju krajeva, inicirat ćemo, ako bude potrebe, da to održe.

Ima li još pitanja?

ĐOKO PAJIĆ

Pa ja, prije nego što postavim pitanje, moram još jednom da izrazim svoje nezadovoljstvo i razočarenje, dva puta, na prošloj i pretprošloj sjednici Doma naroda, postavljao sam određeno pitanje, gospodin Vedran je rekao da je proslijeđeno i vjerujem mu, ali, eto, ti iz Privremene izborne komisije, ne znam ko tamo, vjerovatno gospodin Beri o svemu odlučuje, nisu se udostojili da mi dostave odgovor, razloge zabrane izlaska građana i političkih stranaka na predstojeće opšte izbore, pa, evo, sada bih jednu inicijativu i prema ministru za ljudska prava da ministarstvo, kao nadležno ministarstvo za zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda, inicira to pitanje kod odgovarajućih organa, odnosno, OHR-a, Privremene izborne komisije i slično.

A, sada, ja bih pročitao, ne znam da li ste dobili, gospodine predsjedniče, Vi od gospodina Prlića jedan dopis ispred Ministarstva inostranih poslova, naslovljeno Parlamentarnoj skupštini BiH.

U prilogu vam dostavljamo dopis gospodina Viktora Barbarosija, člana stalne delegacije Parlamenta Rumunije u Parlamentarnoj skupštini Centralnoevropske inicijative, u kojem se predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da u svjetlu nedavnih promjena u SRJ notifikuje predsjedavajućem mađarske delegacije u Parlamentarnoj skupštini Centralnoevropske inicijative saglasnost da delegacija SRJ bude pozvana kao posmatrač na Skupštinu u Budimpešti 27. i 28. oktobra ove godine. Ta je inicijativa, znači, ova skupština i ovaj dom, a trebao je i Predstavnički dom da notifikuje tu saglasnost, jer je takav zvaničan dopis od Ministarstva inostranih poslova, a vi kao što znate, ta skupština se održava 27. i 28. oktobra i traži se i naša saglasnost.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Ja nisam dobio.

JADRANKO TOMIĆ

To je delegacija CEI dobila, gospođa Ana Havel, gospođa Mara Perkanović i gospodin Tarik Čaršimamović.

ĐOKO PAJIĆ

Pa bih predložio da mi notifikujemo tu saglasnost, ako se već traži.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Ja bih rekao ovako, obzirom da nismo dobili, da ovlastimo Kolegij, ako je moguće, da ne zapiremo samo zbog toga, mislim, da ne bi bilo zapreka. Da li se slažete sa ovim prijedlogom zaključka?

Ima li još pitanja?

Zahvaljujem svima, a posebno ministru Kurtoviću, koji je bio na svakoj našoj sjednici.

Sjednica je završena u 12.30 sati.